

KansPlus Jaarplan 2022

MISSIE

KansPlus wil bijdragen aan een waardevol leven voor mensen met een verstandelijke beperking en hun naasten.

KansPlus komt op voor en ondersteunt mensen met een verstandelijk beperking en hun netwerk. Een netwerk om de mensen heen bepaalt een groot deel van de kwaliteit van leven.

VISIE

De vereniging gaat uit van de ontwikkelingsmogelijkheden van mensen. Wij vinden keuzevrijheid belangrijk en pleiten voor vergroting van invloed en zeggenschap en baseren ons op de mensenrechtenverdragen.

Samenvatting

Het jaarplan 2022 is een uitwerking van het strategisch beleidsplan 2019-2023. Het strategisch beleidsplan is opgebouwd langs zes bouwstenen. In 2022 zal de bouwsteen 'De dynamische organisatie met ruimte voor ontmoeting en het delen van ervaringen centraal staan'.

Bouwsteen 1: Versterking van de dienstverlening

Het Kennis- en adviescentrum adviseert individuele leden, ledengroepen, cliëntenraden en familieverenigingen. Ook personen die geen lid zijn krijgen eenmalig advies. Het Kennis- en adviescentrum kan zowel op landelijk niveau als voor geïnteresseerde ledengroepen een overzicht geven van de signalen die ontvangen worden.

VraagRaak is het steunpunt medezeggenschap van KansPlus. Het steunpunt is er voor cliëntenraden, verwantenraden, familieverbanden/verenigingen en ledengroepen. VraagRaak organiseert trainingen en cursussen en heeft een adviserende functie.

Bouwsteen 2: Een dynamische organisatie met ruimte voor ontmoeting en het delen van ervaringen

In 2022 zal de bouwsteen 'Een dynamische organisatie met ruimte voor ontmoeting en het delen van ervaringen' centraal staan.

Vanuit recente wetgeving is KansPlus verplicht om een consistent en eenduidig beleid te voeren met betrekking tot de verhouding van de ledengroepen met de landelijke organisatie. Een beleid dat voldoet aan de van toepassing zijnde wettelijke regelingen. In 2021 zijn daarvoor vanuit KansPlus Perspectief 2025 binnen de werkgroep Perspectief 2025 plannen uitgewerkt die in 2022 zullen worden geïmplementeerd. Hiermee zal een herijking plaatsvinden van de positie van de ledengroepen ten opzichte van de landelijke organisatie.

De financiële omstandigheden van de vereniging dwingen tot een bezinning op de nabije en verdere toekomst van de vereniging. In 2022 zullen plannen worden gemaakt en uitgewerkt om de organisatie KansPlus ook na 2025 een gedegen toekomst te geven. Daarbij zullen bewustwording, de zorg voor een stabiel team, het leren van andere organisaties, versterking van de interne beheersing, (korte termijn) redding maatregelen, verhoging van de inkomsten en samenwerking belangrijke punten zijn.

Dit alles vraagt extra inzet van bestuur en medewerkers. Door prioriteitsstelling voor de werkzaamheden die verband houden met Perspectief2025 kunnen keuzes gemaakt moeten worden die ten koste gaan van de reguliere werkzaamheden. Daardoor kan het zijn dat niet alle activiteiten en werkzaamheden zoals beschreven in dit jaarplan uitgevoerd worden.

Bouwsteen 3: Een inhoudelijke koers met een aantal speerpunten

KansPlus heeft een aantal inhoudelijke speerpunten waar we ons op richten en waar we resultaat op willen binnenhalen. We willen vasthouden aan deze speerpunten totdat de doelen gehaald zijn of totdat ze door andere oorzaken niet meer relevant zijn. Het gaat hierbij om landelijke belangenbehartiging, familiebeleid, dementietafels, programma Samen kom je verder, een aantal innovatieve projecten en deelname en medewerking aan externe onderzoeken.

Bouwsteen 4: Lokale netwerken

KansPlus vindt het belangrijk dat er op lokaal niveau netwerken zijn of ontwikkeld worden waarin de belangen voor mensen met een verstandelijke beperking behartigd worden. Vanuit de landelijke organisatie zal dit waar mogelijk gestimuleerd en ondersteund worden.

Bouwsteen 5: Samenwerking

KansPlus streeft naar samenwerking en bundelt de krachten waar mogelijk graag met andere organisaties. In eerste instantie richten we ons op belangenorganisaties van en voor mensen met een verstandelijke beperking. Maar op gezamenlijke onderwerpen zal zeker ook samen opgetrokken worden met andere organisaties.

Deze samenvatting is een verkorte weergave van het jaarplan 2022. Met onverminderde inzet en betrokkenheid van het bestuur, medewerkers en vrijwilligers van het landelijk bureau wordt uitvoering gegeven aan de visie en missie van KansPlus.

Als u meer wilt weten over de gehele inhoudelijke uitvoering dan nodigen wij u van harte uit het volledige jaarplan te lezen.

Inhoud

Samenvatting	2
Bouwsteen 1: Versterking van de dienstverlening	7
1.1 Kennis- en adviescentrum	7
1.2 VraagRaak en Medezeggenschap	7
1.3 Onafhankelijke cliëntondersteuning	8
Bouwsteen 2: Een dynamische organisatie	8
2.1 Samenwerking met ledengroepen.....	8
2.2 Subsidiering KansPlus door VWS vanaf 2023	9
Bouwsteen 3: Een inhoudelijk herkenbare koers	10
3.1 Landelijke belangenbehartiging	10
3.2 Familiebeleid.....	10
3.3 Dementietafels en Dementiekamers	11
3.4 Innovatieve projecten en externe onderzoeken met daaruit voortvloeiende werkzaamheden	12
3.4.1 Het Goed leven Plan	12
3.4.2 Wat als ik het niet meer kan	13
3.4.3 De toerusting van familie en cliënten in het nieuwe landschap van zeggenschap en inspraak binnen de verstandelijk gehandicaptenzorg.....	13
3.5 Externe onderzoeken en daaruit voortvloeiende werkzaamheden die doorlopen in 2022.....	13
Bouwsteen 4: Lokale belangennetwerken	15
Bouwsteen 5: Samenwerking	16
Bouwsteen 6: Zorg voor medewerkers	16
6.1 Capaciteit landelijk bureau	16
6.2 Administratieve en financiële systemen	17
6.2.1 Administratie	17
6.2.2 Financieel.....	17
6.3 Public relations en communicatie	17
6.4 Het Bestuur	18
Slotwoord.....	19

Voorwoord

Voor u ligt het jaarplan 2022 van KansPlus. Dit jaarplan dient gezien te worden als een uitwerking van het meerjarenbeleidsplan 2019-2023. Het strategisch beleid bestaat uit zes bouwstenen en deze vormen de koers voor de komende jaren.

Het jaarplan 2022 is opgebouwd volgens deze bouwstenen en richt zich op de continuering van activiteiten die in 2020 en eerder al zijn ingezet.

De zes bouwstenen zijn:

1. Versterking van de dienstverlening
2. Een dynamische organisatie met ruimte voor ontmoeting en het delen van ervaringen
3. Een inhoudelijk herkenbare koers met een aantal speerpunten
4. Lokale belangennetwerken
5. Samenwerking
6. Zorg voor medewerkers

Vanuit recente wetgeving is KansPlus verplicht om een consistent en eenduidig beleid te voeren met betrekking tot de verhouding van de ledengroepen met de landelijke organisatie. Een beleid dat voldoet aan de van toepassing zijnde wettelijke regelingen. In 2021 zijn daarvoor vanuit KansPlus Perspectief 2025 binnen de werkgroep Perspectief 2025 plannen uitgewerkt die in 2022 zullen worden geïmplementeerd. Hiermee zal een herijking plaatsvinden van de positie van de ledengroepen ten opzichte van de landelijke organisatie.

De financiële omstandigheden van de vereniging dwingen tot een bezinning op de nabije en verdere toekomst van de vereniging. In 2022 zullen plannen worden gemaakt en uitgewerkt om de organisatie KansPlus ook na 2025 een gedegen toekomst te geven. Daarbij zullen bewustwording, de zorg voor een stabiel team, het leren van andere organisaties, versterking van de interne beheersing, (korte termijn) redding maatregelen, verhoging van de inkomsten en samenwerking belangrijke punten zijn.

Dit alles vraagt extra inzet van bestuur en medewerkers. Door prioriteitsstelling voor deze werkzaamheden kan het zijn dat er keuzes gemaakt moeten worden die ten koste gaan van de reguliere werkzaamheden.

Dit jaarplan bevat alleen de plannen van de landelijke organisatie van KansPlus. De ledengroepen hebben elk hun eigen jaarplan. Over hun activiteiten en werkzaamheden is te lezen op <https://www.kansplus.nl/over-kansplus/ledengroepen/> en via de eigen communicatiekanalen van de ledengroepen.

Voor de ledengroepen geldt dat in 2022 veel van hen gevraagd wordt in het kader van de herijking van de positie van de ledengroepen als onderdeel van het project Perspectief 2025.

KansPlus vervult haar werkzaamheden in verbinding met leden, ledengroepen, cliëntenraden en familieverenigingen. Voor de landelijke belangenbehartiging is KansPlus aangesloten bij Leder(in), de landelijke koepel van cliëntenorganisaties in de gehandicaptenzorg. Samenwerking met Leder(in), maar ook met zusterorganisaties binnen Leder(in) is van belang om de landelijke en lokale belangenbehartiging voor mensen met een verstandelijke beperking zo stevig mogelijk neer te zetten.

Naast samenwerking met zusterorganisaties is de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) – de landelijke koepel van zorgaanbieders – ook een belangrijke samenwerkingspartner. KansPlus onderkent dat zorgaanbieders en zorggebruikers niet altijd op één lijn zitten, maar dat er ook veel gezamenlijke belangen zijn. Behalve samenwerking op landelijk niveau aan de cliëntenzijde is waar mogelijk ook samenwerking met de aanbieders van belang.

Wij hopen met het voorliggende jaarplan 2022 – binnen de middelen en mogelijkheden die ons ter beschikking staan – een goede uitwerking te geven aan de bovengenoemde zes bouwstenen!

Bouwsteen 1: Versterking van de dienstverlening

Net als in voorgaande jaren blijft ook in 2022 versterking van de dienstverlening onverminderd van kracht. Uitgangspunt is dat de dienstverlening inhoudelijk aansluit bij de wensen en behoeften van de achterban. Dit zijn mensen met een verstandelijke beperking, hun vertegenwoordigers en naasten, cliëntenraden en familieverenigingen. De inkomsten vanuit de dienstverlening leveren een bijdrage aan de financiële basis van KansPlus.

1.1 Kennis- en adviescentrum

Het Kennis- en adviescentrum adviseert individuele leden, ledengroepen, cliëntenraden en familieverbanden. Zij kunnen een beroep doen op het Kennis- en adviescentrum van KansPlus.

Werkwijze

Individuele leden, familieverenigingen en aangesloten cliëntenraden kunnen voor informatie en advies een beroep doen op het Kennis- en adviescentrum. Dit is inbegrepen in de contributie. Ook ledengroepen kunnen terecht bij het Kennis- en adviescentrum. Personen of organisaties die geen lid zijn van KansPlus kunnen eenmalig een korte vraag voorleggen. Alle vragen en de afhandeling worden geregistreerd ten behoeve van verder vervolg en signalering.

Het Kennis- en adviescentrum stelt in 2022 een jaarrapportage op als onderdeel van het jaarverslag 2021. Hierin wordt een overzicht gegeven van de binnengekomen vragen, de onderwerpen, en de beleidssignalen. Deze informatie is van belang voor de lokale, regionale, voorziening gerichte en landelijke activiteiten. De leden worden hiervan ook in kennis gesteld door middel van een artikel in PlusPunt. Het Kennis- en adviescentrum streeft ernaar niet alleen op landelijk niveau een signaalrapportage te leveren maar ook een rapportage voor geïnteresseerde ledengroepen voor zover de input daartoe voldoende mogelijkheden geeft.

Ook in 2022 zullen de medewerkers en de vrijwilligers van het Kennis- en adviescentrum zich op een aantal onderwerpen bijscholen, zodat zij kwalitatief goede en juiste adviezen geven, adequaat doorverwijzen en informatie verschaffen. Hierin zal, net als in 2020, waar mogelijk, worden samengewerkt met Sien.

Resultaat

- Men kan gedurende minimaal 40 weken per jaar gedurende vier werkdagen van 10.00 uur tot 13.00 uur per telefoon een beroep doen op het Kennis- en adviescentrum voor deskundige informatie en advies. Verder is het Kennis- en adviescentrum bereikbaar via mail en het contactformulier op de website
- Het team van het Kennis- en adviescentrum heeft een programma voor deskundigheidsbevordering gevolgd
- Er wordt een signaalrapportage geleverd aan de ledengroepen en stakeholders van de vereniging.

1.2 VraagRaak en Medezeggenschap

Een onderdeel van de dienstverlening is VraagRaak: het steunpunt medezeggenschap van KansPlus. VraagRaak is er voor cliëntenraden die bestaan uit mensen met een beperking en cliëntenraden die bestaan uit vertegenwoordigers, ook wel verwantenraden of familieraden genoemd. Ook

familieverenigingen die lid zijn van KansPlus kunnen een beroep doen op VraagRaak. In 2022 biedt VraagRaak een actueel aanbod van trainingen en cursussen aan.

De nieuwe Wmcz2018 is per 1 juli 2020 in werking getreden. In de afgelopen jaren zijn in samenwerking met het LSR en VWS diverse materialen ontwikkeld voor cliënten -en verwantenraden. Door COVID-19 hebben raden zich niet voldoende kunnen voorbereiden op de invoering van de nieuwe wet. Informatie over de nieuwe Wmcz blijft daarom ook in 2022 noodzakelijk.

Resultaat

- Het aanbod van trainingen en voorlichting is actueel
- KansPlus/VraagRaak voert, in afstemming met collega-organisaties LSR, LOC en NCZ, lobbyactiviteiten uit.

1.3 Onafhankelijke cliëntondersteuning

Vanuit het Kennis- en adviescentrum wordt vaker doorverwezen naar een onafhankelijk cliëntondersteuner. Het betreft hierbij vaak complexe vraagstukken. KansPlus zorgt hierbij voor een 'warme overdracht'. Belangrijk is dat er opvolging plaatsvindt. Hiermee kunnen we vaststellen of de onafhankelijke cliëntondersteuning kwalitatief op orde is.

Resultaat

- KansPlus werkt samen met relevante partijen om te zorgen voor dat de kwaliteit van de onafhankelijke cliëntondersteuning op orde is.
- KansPlus levert een inhoudelijke inbreng
- KansPlus stimuleert de bekendheid van het bestaan en de mogelijkheden van de onafhankelijke cliëntondersteuning bij zowel zorgvrager en hun naasten als professionals en zorgaanbieders
- KansPlus verwijst proactief door naar een cliëntondersteuner als dit aan de orde is.

Bouwsteen 2: Een dynamische organisatie

2.1 Samenwerking met ledengroepen

De bestuurlijke samenhang tussen de landelijke organisatie en de ledengroepen en de aansturing daarvan is niet meer in lijn met huidige wetgeving, de statuten en het huishoudelijk reglement van de vereniging. Op 1 juli 2021 is de WBTR (wet bestuur en toezicht rechtspersonen) in werking getreden. KansPlus moet aan deze regelgeving voldoen. Daarnaast kampt de vereniging met een aanzienlijk structureel financieel tekort. Eind 2020 is door de Algemene Vergadering een notitie aangenomen waarin het bestuur plannen voorstelt om – in het belang van de doelgroep - het voortbestaan van KansPlus op middellange termijn te borgen: KansPlus Perspectief 2025. Er is het landelijk bestuur veel aan gelegen om de continuïteit van de lokale activiteiten te ondersteunen en te voldoen aan wettelijke kaders en verantwoordelijkheden. In 2022 zal er een verbetering van de governance en daarmee een duurzame verhouding met de ledengroepen gerealiseerd zijn.

Resultaat

- Bestuurders van lokale ledengroepen voelen zich ondersteund door het landelijk bureau en bestuur

- Ledengroepen hebben in 2021 een keuze gemaakt uit een aantal alternatieve organisatievormen. Deze zijn in de Algemene vergaderingen van mei en oktober 2021 besproken. In 2022 zal hier een uitwerking aan gegeven zijn
- Op de website van KansPlus is een overzicht van de verschillende ledengroepen waarin zij hun activiteiten delen
- Er zal een platform gecreëerd worden waardoor kennis en ervaring op diverse onderwerpen met elkaar kan worden gedeeld
- Er is sprake van een transparante taakstelling en organisatie
- Er is betere afstemming tussen ledengroepen en landelijk bureau.

2.2 Subsidiering KansPlus door VWS vanaf 2023

KansPlus ontvangt naast de contributies, projectsubsidie en andere baten een jaarlijkse subsidie van het Ministerie van VWS. Deze is in tegenstelling tot projectsubsidies bedoeld voor de meer reguliere activiteiten van onze vereniging zoals helpdesk, informatievoorziening, lotgenotencontact, belangenbehartiging en het functioneren van de vereniging. Een echte instellingssubsidie kan gezegd worden. Een en ander gebeurt op basis van het zogenaamde Beleidskader subsidiering patiënten- en gehandicaptenorganisaties (pg-organisaties) 2019 -2022. In 2022 zal dus weer een nieuw Beleidskader worden vastgesteld. De bewindslieden van VWS hebben destijds aangegeven gezien alle kritiek (bijvoorbeeld de geringe omvang van beschikbaar gestelde middelen middelen in vergelijking tot de middelen van de landelijke aanbiedersorganisaties) dat het Beleidskader 2019-2022 als een tussenkader gezien moet worden en dat in 2021 en 2022 in overleg met het veld een nieuw Beleidskader gemaakt moet worden. Daartoe zijn juli 2021 een tweetal adviesrapporten verschenen, te weten:

- Adviesrapport versterking regionale patiëntenvertegenwoordiging van Xpertisesezorg
- Adviesrapport Voor Elkaar, op naar een toekomstbestendige patiëntenbeweging van ZonMw

De bewindslieden hebben mede naar aanleiding daarvan op in juli en september 2021 aan de Tweede Kamer laten weten dat zij het nieuwe Beleidskader zullen uitwerken langs de lijnen van:

- Meer focus op maatschappelijke impact en bereik van pg-organisaties
- Naast aandoenings specifieke initiatieven ook ruimte voor aandoeningsoverstijgende initiatieven
- Verdere professionalisering van de inzet van pg-organisaties
- Versterken van de “stem van de patiënt “ op regionaal niveau

Behalve het steeds gebruiken van het woord “patiënt”(het gaat immers ook over mensen met een handicap!) kan het bestuur van KansPlus zich vinden in deze richting, mits er substantieel gezien meer financiële middelen beschikbaar komen. KansPlus wil de maatschappelijke impact en het bereik van KansPlus vergroten en meer overstijgende initiatieven nemen, verder wil zij professionaliseren en de stem van onze regio's versterken. Positief bij dit alles is dat de bewindslieden zich realiseren dat genoemde lijnen “alleen echt gestalte krijgen wanneer er ook structureel extra middelen beschikbaar worden gemaakt voor de subsidiëring van pg-organisaties” (brief VWS d.d. 12 juli 2021 aan Tweede Kamer). Aangegeven wordt echter ook dat het nadrukkelijk aan het volgende kabinet is hoe het beste vervolg gegeven kan worden aan de aanbevelingen van genoemde adviesrapporten en in hoeverre er extra middelen beschikbaar komen voor de extra taken die de pg-organisaties op zich af zien komen.

2022 wordt daarom - ook financieel gezien - een heel belangrijk jaar voor KansPlus. We willen ons

niet rijk rekenen, maar we zullen er alles aan doen, rechtstreeks naar VWS en zonodig naar de Tweede Kamer, te beïnvloeden dat er meer middelen voor KansPlus beschikbaar komen. Uiteraard zullen we hierbij ook Sien, EMB Nederland, mogelijk andere vg-organisaties en leder(in) betrekken.

Bouwsteen 3: Een inhoudelijk herkenbare koers

KansPlus heeft een aantal inhoudelijke speerpunten waar we ons op richten en waar we resultaat op willen binnenhalen. We houden vast aan deze speerpunten totdat de doelen gehaald zijn of totdat ze door andere oorzaken niet meer relevant zijn. Door prioriteitsstelling voor KansPlus Perspectief 2025 kan het zijn dat er keuzes gemaakt moeten worden die ten koste gaan van de inhoudelijke speerpunten.

3.1 Landelijke belangenbehartiging

Het bestuur van KansPlus heeft de laatste jaren ingezet op het leggen van meer landelijke contacten en waar nodig aanvullend te zijn op de inzet van de koepelorganisatie leder(in) en om specifieke VG-punten zelf bij het ministerie en de Tweede Kamer aan de orde te stellen. We hebben daarbij gemerkt dat het op prijs gesteld wordt als we met constructieve voorstellen komen over hoe de zorg verbeterd kan worden. KansPlus heeft, net als in 2020, in 2021 structureel bijgedragen aan de overleggen met VWS over het coronabeleid.

KansPlus zal zich in het kader van de landelijke belangenbehartiging richten op acties specifiek vanuit de VG-sector en zo nodig qua toonzetting opvallend aandacht vragen voor kwesties die vanuit de achterban worden aangereikt dan wel vanuit de landelijke ontwikkelingen opdoemen en specifiek aandacht vergen. We willen meedenkende partners zijn bij ontwikkelingen die van belang zijn voor onze doelgroep. We geven ook in 2022 actief commentaar op beleidsstukken, beantwoorden mails met verzoek om informatie of leveren een bijdrage in overleg/ vergaderingen over specifieke onderwerpen.

Resultaat

- KansPlus heeft invloed op het landelijk beleid voor mensen met een verstandelijke beperking
- De van belang zijnde organen zijn goed geïnformeerd vanuit cliënt- en familieperspectief over de gezamenlijke belangen van mensen met een verstandelijke beperking
- Er is op landelijk niveau een structurele samenwerking met zusterorganisaties
- Op gemeenschappelijke punten wordt samengewerkt met de VGN
- Er is een krachtenbundeling van de VG-organisaties binnen leder(in).

3.2 Familiebeleid

‘Onder familiebeleid verstaan we het beleid van zorgaanbieders dat erop is gericht dat families van personen met een verstandelijke beperking een natuurlijke rol kunnen spelen in het leven van personen met een beperking en als gelijkwaardige partner mee kunnen praten en beslissen over alle aangelegenheden die invloed hebben op de kwaliteit van leven van deze personen’.

KansPlus werkt door aan het versterken van de positie van familie in het leven van mensen met een verstandelijke beperking. Deze positie vraagt verduidelijking en verankering. De communicatie en relatie tussen de familie, de cliënt en de zorgverleners staat centraal. Zowel familieleden als cliënten en zorgverleners stemmen met elkaar af. Dit leidt tot kwalitatief goede zorg en ondersteuning en

daarmee tot kwaliteit van leven. Door het formuleren, vaststellen en uitvoeren van beleid in een zorginstelling kan de zorgbestuurder in overleg met cliëntenraad en familieverbanden richting geven aan dit proces en het familiebeleid verankeren in de organisatiecultuur. In 2020 en 2021 waren we alleen rondom coronamaatregelen actief. In 2022 zal de samenstelling en taken van de werkgroep familiebeleid worden herbezien.

Resultaat

- Er wordt door ledengroepen, cliëntenraden en familieverbanden gebruik gemaakt van de materialen die zijn ontwikkeld
- Het door KansPlus ontwikkelde familiebeleid is bekend bij zorginstellingen
- Naar aanleiding van acties van KansPlus voeren meer instellingen een actief familiebeleid
- Er wordt recht gedaan aan de natuurlijke positie van families in het leven van mensen met een verstandelijke beperking en aan de ervaringsdeskundigheid van familieleden.

3.3 Dementietafels en Dementiekamers

KansPlus was nauw betrokken bij de oprichting van de dementietafels en blijft deze dementietafels, binnen de financieel beschikbare mogelijkheden, steunen. In de Dementietafels kunnen naastbetrokkenen en professionals hun kennis en ervaringen delen. Zorgaanbieders en cliëntenorganisaties zijn hierbinnen actief. Sinds 2021 zijn de Dementiekamers ontwikkeld en werkzaam: een digitale versie van de dementietafels.

KansPlus ondersteunt ook in 2022 via het Kennis- en adviescentrum en de verenigingskanalen als PlusPunt, de Nieuwsbrief en de website van KansPlus/VraagRaak de Dementietafels en Dementiekamers.

Mensen met verstandelijke beperkingen krijgen steeds vaker te maken met dementie, omdat ook zij steeds ouder worden. Goede dementiezorg betekent dat naasten en zorgaanbieders weten dat dementie vroegtijdig voor kan komen bij mensen met een verstandelijke beperking. In verschillende vormen, met verschillende kenmerken en met een verschillend verloop. Ook is het van belang dat de dementie tijdig gesignaleerd wordt, er een zorgvuldige diagnose plaatsvindt, er multidisciplinair samengewerkt wordt en de cliënt en zijn naasten betrokken zijn. Zo kan passende, persoonsgerichte ondersteuning geboden worden. Eind 2021 is het driejarige programma Samen kom je verder/(H)erken jij dementie? in een afrondende fase. KansPlus is projectleider van twee projecten binnen het programma: de campagne en het toerusten van familie en naasten. In het programma werken we aan het verbeteren van de dementiezorg voor mensen met een verstandelijke beperking. We voeren een landelijke bewustwordingscampagne uit (gestart in september 2019), rusten naasten en familieleden toe en doen onderzoek naar hoe vaak dementie bij deze doelgroep. Verder actualiseren we de bestaande richtlijn, ontwikkelen we onderwijsproducten, voeren we proeftuinen uit en zetten we een regionaal samenwerkingsverband op. Er wordt met veel partijen nauw samengewerkt: Netwerk Gedragsdeskundigen Ouderen, Vilans, Philadelphia, Hanzehogeschool Groningen, VU, UMCG, Universiteit Tilburg.

Resultaat

- Vanuit het Kennis- en adviescentrum worden de functionerende dementietafels en dementiekamers zo nodig ondersteund
- Er is actuele informatie op de website van KansPlus gekoppeld aan het Kennisplein Gehandicaptenzorg
- Er wordt door belanghebbenden gebruik gemaakt van de website <http://dementietafel.kansplus.nl/>

- Toerusting van familie en naasten en informatievoorziening vindt plaats in overleg met naasten, cliëntenraden, familieverenigingen, cliëntenorganisaties. Kennis wordt overgedragen
- Alle ontwikkelde materialen van zowel KansPlus als de programmapartners komen begin januari 2022 beschikbaar.

3.4 Innovatieve projecten en externe onderzoeken met daaruit voortvloeiende werkzaamheden

3.4.1 Het Goed leven Plan

Zorgkantoor Menzis, KansPlus en CliëntondersteuningPlus hebben in de contacten met gezinnen ervaren dat er behoefte is aan ondersteuning bij het in kaart brengen van een 'toekomst-zorgplan'. Het vergroten van ondersteuning aan gezinnen met een kind met een (ernstige) beperking voor die situaties als ouders de zorg in de toekomst niet meer kunnen leveren.

CliëntondersteuningPlus (een door meerdere zorgkantoren gecontracteerde organisatie voor onafhankelijke cliëntondersteuning), KansPlus en Menzis hebben de handen ineen geslagen en hebben een pilotplan geschreven: het Goed Leven Plan. Het doel van deze pilot is het ontwikkelen van een aanpak om de wensen ten aanzien van het inrichten van de zorg voor de naaste, nu en in de toekomst, te inventariseren, vast te leggen door de ouders of naasten van een zorgvrager. Het dient steeds een actuele afspiegeling te vormen van de wensen ten aanzien van het inrichten van het leven en de zorg van die zorgvrager.

Parallel hieraan wordt een webapplicatie ontwikkeld om het goed leven plan vast te leggen. De werkwijze om een Goed Leven Plan op te stellen alsmede het gebruik van de applicatie komen ter beschikking voor alle cliëntondersteuners en eventueel vrijwilligers die samen met gezinnen een dergelijk traject willen opstarten. Zie www.hetgoedlevenplan.nl Hierbij wordt o.a. gebruik gemaakt van de vrijwilligers die op dit moment actief zijn bij Netwerk Rndom.

Het plan sluit aan bij de wens van VWS om gezinnen beter te ondersteunen in het dilemma: "wat als ik het niet meer kan". In deze eenjarige pilot, die doorloopt in 2022, worden 50 gezinnen begeleid met het ontwikkelen van een voor hun Goed Leven Plan. KansPlus levert de projectleider van dit project.

Resultaat

- Bouwen van de applicatie voor het vastleggen en communiceren, inclusief communicatie-app. Gedurende deze pilot wordt een bijbehorende applicatie ontwikkeld op basis van opgedane kennis in de pilot, om uiteindelijk te komen tot een werkzaam maar flexibel plan dat in iedere situatie gebruikt kan worden
- Er wordt een handreiking geschreven die beschikbaar zal komen voor alle cliëntondersteuners en vrijwilligers in Nederland en eventueel vrijwilligers die samen met gezinnen een dergelijk traject willen opstarten. Zie www.hetgoedlevenplan.nl

3.4.2 Wat als ik het niet meer kan

KansPlus is penvoerder van het project 'Wat als ik het niet meer kan'. Het betreft een digitale tool die november 2021 gelanceerd wordt. Kansplus werkt hierin samen met kenniscentrum Vilans en met S(ch)ouders, een platform voor zorgkinderen. KansPlus coördineert het project en is ook uitvoerend actief wat betreft het onder de aandacht brengen van de kennis die in de digitale tool staat. De tool zal de komende jaren ook verder ontwikkeld en uitgebreid worden waarbij de opbrengsten van het Goed Leven Plan uiteraard zullen worden gebruikt.

Resultaat

Een actuele tool voor naasten van mensen met een beperking die zorg nodig hebben in de gehandicaptenzorg. Voor mensen die bezig zijn met de vraag 'Wat als ik het niet meer kan?' in verschillende levensfasen.

3.4.3 De toerusting van familie en cliënten in het nieuwe landschap van zeggenschap en inspraak binnen de verstandelijk gehandicaptenzorg

ZonMw heeft een subsidie toegekend voor de uitvoering van dit project. Door coronamaatregelen heeft dit project stilgelegen en is de uitvoering verlengd tot maart 2022. Eind 2021 hebben twee zorgaanbieders aangegeven mee te doen aan dit project.

Het project richt zich op het toerusten van cliënten en naasten vanuit het clientperspectief. Dit perspectief is van groot belang om tot kwaliteitsverbetering te komen in de zorg voor mensen met een verstandelijk beperking. We sluiten aan op recente ontwikkelingen in onderzoek, wetgeving, governance, visie en cultuurverandering. Door het ontwikkelen en aanbieden van informatiemateriaal, het toerusten van cliënten (raden) en familieverbanden met kennis en vaardigheden willen we bereiken dat op krachtige, invloedrijke en deskundige wijze de ervaringskennis ingezet kan worden in de overleggen met diverse gremia.

Resultaat

- Er is inzicht in nieuwe wetgeving, ontwikkelingen en rollen
- Er is informatiemateriaal ontwikkeld
- Er zijn trainingen ontwikkeld en uitgevoerd. Naasten, cliënten (raden) en familieraden -en verbanden zijn vaardiger in nieuwe rollen en in staat de dialoog aan te gaan met diverse professionals in de zorginstelling
- Ambtelijk secretarissen en coaches zijn geschoold om een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de positie van cliënten verwanten bij medezeggenschap
- Er is verbinding gelegd met ontwikkeling in de deelnemende zorginstellingen
- Er ligt een aanzet tot een communicatiestructuur waarbij duidelijk ruimte is voor cliënten en naasten.

3.5 Externe onderzoeken en daaruit voortvloeiende werkzaamheden die doorlopen in 2022

- Ronde tafel bijeenkomsten in het kader van onderzoek naar de ethische kanten van het coronabeleid in de coronacrisis.

- Deelnemen aan de buitenring van het project WAVE: omgaan met mensen met moeilijk verstaanbaar gedrag en de rol van verwanten in het dagelijks leven <http://www.projectwave.nl> . Initiatief van o.a. CCE. Onderzoek naar de effecten van inzet van buitenstaanders om creatief mee te denken over alternatieven om mensen met moeilijk begeleidbaar gedrag te begeleiden. KansPlus is officieel deelnemende partij en heeft de aanvraag ondersteund. Feitelijke inzet van KansPlus beperkt tot meedenken in 2 of 3 bijeenkomsten en vanuit onze achterban mensen benaderen die mee willen doen in focusgroepen of interviews. Het onderzoek is nu afgerond en er volgt nog een presentatie voor onze leden.
- Cirkelen rond het onderzoek Traject diagnosticeren van autisme bij mensen met een verstandelijke beperking. Onderzoek is net gestart op initiatief van GGZ Drenthe en Accare. Einddoel van het onderzoek: beter diagnosticeren van autisme bij mensen met een verstandelijke beperking. Onderzoek in 2 fasen. De eerste fase bestaat uit het via een bepaalde methodiek samen met verschillende stakeholders, waaronder verwanten, formuleren van invalshoeken en indicatoren voor het uiteindelijke onderzoek. De uitkomst van deze fase wil ZonMW mogelijk ook gebruiken voor andere onderzoeken in de toekomst. Fase Twee: het feitelijke onderzoek naar de diagnostiek methodiek. Betrokkenheid KansPlus. Mede indiener, maar zonder financiële verplichting of intensieve bijdrage. Bijdrage van KansPlus beperkt zich tot polsen in de achterban of er leden zijn die mee willen doen in focusgroepen of interviews. Onderzoek is net gestart in fase 1 en zal doorlopen in 2022.
- Onderzoek Digitaal op bezoek. Meelezen met brochure Digitaal op bezoek, factsheet, website, animatievideo's. Onderzoek op initiatief van de Academische Werkplaats VU naar de mogelijkheden die digitale communicatie kan bieden voor contact tussen met een verstandelijke beperking en hun naasten als deze niet fysiek op bezoek kunnen komen. KansPlus is medeaanvrager. Aanleiding was de lock-down als gevolg van de Covid-19 pandemie, maar in de eindrapportage wordt nadrukkelijk gekeken naar mogelijkheden en wenselijkheid van digitale communicatie in 'normale tijden'.
- Adviserende rol bij het nog te starten project 'meten van chronische stress bij mensen met een verstandelijke beperking'. Initiatief van Erasmus MC om methoden te vinden om chronische stress bij mensen met een verstandelijke beperking goed te kunnen onderkennen en meten. KansPlus heeft de aanvraag ondersteund. Inzet vanuit KansPlus is beperkt tot verbinding leggen met achterban en eventueel een enkele keer meedenken. Het projectplan moet nader worden ingevuld.
- Zorginstituut:
  - Meewerken aan implementatie mensen met een verstandelijke beperking en probleemgedrag; delen van goede voorbeelden, opzetten van pilots, eind 2022 gereed). Opstellen advies relatie richtlijn probleemgedrag en het kwaliteitskader GHZ (1 juli 2022 gereed). We maken deel uit van het netwerk van stakeholders
  - Meewerken aan een cliënten en verwantenversie rondom richtlijn diagnostiek mensen met een lichte verstandelijke beperking en de huisarts, het opnemen van het begrip diagnose in het kwaliteitskader GHZ, een training voor huisartspraktijken, een handreiking: hoe communiceer je met mensen met een lvb.
- Skilz:

- KansPlus is vice-voorzitter van ervaringsraad en neemt deel aan werkgroepen wilsbekwaamheid en slaapstoornissen.
- Tevens deelname aan klankbordgroep wilsbekwaamheid.
- Meewerken aan richtlijn palliatieve zorg van het Integraal Kankercentrum Nederland (IKNL).
- Onderzoek naar uitwerking VN verdrag in beschutte leefomgevingen. Onderzoek wordt uitgevoerd door de Universiteit van Humanistiek (UvH) op initiatief vanuit KansPlus. UvH heeft zelf de financiële dekking geregeld. Er is veel vertraging ontstaan in het onderzoek door dat de observaties ter plekke door de Covid-19 crisis niet door konden gaan. Is nu weer opgestart. Loopt nog door in 2022. Betrokkenheid vanuit KansPlus: voorzitter klankbordgroep.
- Onderzoek GOUD: afbouw off-label medicatie. Onderzoek op initiatief van Erasmusuniversiteit naar de mogelijkheden en effecten van afbouw van off label gebruik van psychofarmaca. Financiering en organisatie volledig onder verantwoordelijkheid van EMC. Loop nog door in 2022. Rol KansPlus: voorzitter klankbordgroep.
- Samen beslissen over medicatie. Onderzoek op initiatief van GGZ Drenthe en Accare, met ondersteuning van KansPlus. Onderzoek naar het in samenspraak met cliënten en verwanten afbouwen van medicatie (m.n. off-label medicatie). Betrokkenheid KansPlus: lid begeleidingscommissie en enkele malen deelgenomen aan delphy rondes. Onderzoek is in een afrondende fase en er wordt nog een informatieve bijeenkomst voor onze leden gepland.

Andere trajecten:

- Uitvoering medisch-generalistisch convenant samen met Ieder(in) en de VGN
- Tweewekelijkse crisioverleggen met het ministerie van VWS i.v.m. de covid situatie
- Ruimtemakersoverleg
- Werkgroep Wet zorg en dwang, stuurgroep Wet zorg en dwang
- Deelname stuurgroep Kwaliteitskader
- Visieontwikkeling toekomst gehandicaptensector vanuit cliëntperspectief
- Deelname aan stuurgroep LCvV

Bouwsteen 4: Lokale belangennetwerken

KansPlus vindt het belangrijk dat er op lokaal niveau netwerken zijn of ontwikkeld worden waarin de belangen voor mensen met een verstandelijke beperking behartigd worden. Lokaal is het van belang dat er een stevig netwerk gevormd wordt dat in een samenwerkingsverband belangrijke onderwerpen lokaal aan de orde kan stellen. Vanuit de landelijke organisatie zal dit waar mogelijk gestimuleerd en ondersteund worden.

Resultaat

- In de regio's en door de ledengroepen kan gebruik gemaakt worden van inzichten en materialen die ontwikkeld zijn in het kader van het programma lokale belangenbehartiging
- Ledengroepen van KansPlus dragen bij aan de ontwikkeling van lokale belangennetwerken voor mensen met een verstandelijke beperking en hun naasten
- De producten van het Programma lokale belangenbehartiging op het gebied van informatievoorziening en kennisdeling, deskundigheidsbevordering, zichtbaarheid,

samenwerking en samenhang blijven beschikbaar op de website van KansPlus. Zij geven belangrijke handvatten om in de eigen lokale omgeving samen met anderen met belangenbehartiging aan de slag te gaan.

Bouwsteen 5: Samenwerking

Zowel lokaal als landelijk intensiveert KansPlus de samenwerking met andere organisaties. In eerste instantie richten we ons op belangenorganisaties van en voor mensen met een verstandelijke beperking. Maar op gezamenlijke onderwerpen zal zeker ook samen opgetrokken worden met andere organisaties. Als er sprake is van een formele samenwerking zullen we dit vastleggen en publiceren op onze website en/of in PlusPunt.

Bouwsteen 6: Zorg voor medewerkers

De zorg voor medewerkers en de kwaliteit van het werk is een voortdurend punt van aandacht. De medewerkers van KansPlus zijn betrokken en bevlogen en altijd bereid er een schepje bovenop te doen. Met elkaar bewaken we dat we niet het onmogelijke van mensen vragen. Dat zou ten koste gaan van hun welzijn en uiteindelijk ook van de kwaliteit van het werk.

Het landelijk bestuur en het bureau van KansPlus werken ten behoeve van de leden en de vereniging. Klantvriendelijkheid en bereikbaarheid van bestuur en bureau zijn daarbij essentiële onderdelen.

6.1 Capaciteit landelijk bureau

De uitvoering van dit jaarplan wordt, waar het gaat om de mogelijkheden van het landelijke bureau in belangrijke mate bepaald door beschikbare menskracht en middelen. Ten aanzien van de beschikbare, betaalde menskracht wordt het volgende opgemerkt:

- De precieze capaciteit van het bureau op 1 januari 2022 is op moment van schrijven nog niet bekend, maar zal naar verwachting niet meer bedragen 3.8 fte (de capaciteit op 1 januari 2021)
- Met de beschikbare capaciteit wordt zo veel mogelijk ingezet op primaire processen: het Kennis- en adviescentrum, Public Relations en Communicatie, de uitvoering van projecten en de lokale belangenbehartiging
- De genoemde bouwstenen in het meerjarenbeleidsplan vragen nadrukkelijk aandacht en uitwerking waarbij een prioritering door bestuur en directie is vastgesteld
- Samenwerking met andere landelijke cliëntenorganisaties, de koepel Ieder(in) en andere stakeholders wordt uitdrukkelijk nagestreefd

De medewerkers van het landelijk bureau verzetten met de beschikbare capaciteit veel werk. Het bureau zit wat dat betreft aan het maximum van haar kunnen. Dit vraagt om het stellen van prioriteiten en een beperking van activiteiten in het jaarplan. Er moet voldoende vrije ruimte zijn om in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen.

Ook in 2021 is gebleken dat in de loop van het planjaar, door externe ontwikkelingen, nieuwe actualisering en aanpassing van het jaarplan nodig is. Ook in 2022 zullen we dit doen als dit nodig is. Het bestuur maakt daarvan melding in haar verantwoording over 2021.

Resultaat

- Overbelasting van de medewerkers het bureau wordt voorkomen
- Deskundigheid bevordering

6.2 Administratieve en financiële systemen

6.2.1 Administratie

Voor het behoud van de effectiviteit van administratieve processen is het nodig de systemen actueel te houden, te controleren en daar waar nodig te verbeteren.

Resultaat

- De eerste contributiebriefen zijn in februari verzonden naar de leden en de eerste herinnering voor eind mei
- De ledenadministratie is kloppend
- Het Perfect View systeem wordt regelmatig bijgewerkt zodat het steeds actueel is ook wat betreft AVG regels
- Er vindt twee keer per jaar een penningmeesteroverleg plaats.

6.2.2 Financieel

In 2021 hebben de landelijke organisatie en de ledengroepen samen stappen gezet om de verhoudingen meer inzichtelijk te maken en ook daarnaar te handelen. Om zo de governance van de organisatie te verbeteren en daarmee een duurzame verhoudingen met ledengroepen te hebben. De onderwerpen beperken zich niet tot alleen tot de financiën, maar betreffen breder de verhouding landelijke organisatie en ledengroepen. Uitwerking hiervan zal in 2022 plaatsvinden.

Resultaat

- Er is sprake van een goed en transparant financieel beleid.

6.3 Public relations en communicatie

PR en communicatie omvatten werkzaamheden op het gebied van alle bouwstenen uit het beleidsplan. Goede PR en communicatie zijn onder andere nodig om:

- Informatie uit te wisselen met en tussen de verschillende leden en geledingen van de vereniging
- Verbinding te leggen en te onderhouden met mensen en organisaties die vergelijkbare belangen hebben
- Ideeën en voorstellen uit te wisselen met externe belanghebbenden
- Belangenbehartigers en naasten te informeren over ontwikkelen die voor hen van belang zijn
- Actuele informatie te verstrekken
- Standpunten te verduidelijken
- Het onder de aandacht blijven brengen van ontwikkeld voorlichtingsmateriaal

- De bekendheid van KansPlus te vergroten.

Bij PR/communicatieactiviteiten speelt de actualiteit een grote rol. We streven naar een evenwichtige balans tussen het gebruik van traditionele communicatiemiddelen voor mensen die daaraan gewend zijn en meer moderne middelen.

KansPlus zet in 2022 communicatiemiddelen in om het belang van onze vereniging zo goed en breed mogelijk neer te zetten. Het verenigingsblad PlusPunt met het katern ZEG's zal viermaal worden uitgebracht Ook in regelmatige nieuwsbrieven (minimaal 8 per jaar), diverse sociale media en op de websites zullen de actuele ontwikkelingen weergegeven worden en de diverse materialen die ontwikkeld zijn.

Naast het gebruik maken van eigen communicatiemiddelen, wordt er ook naar gestreefd gebruik te maken van de mediakanalen van andere organisaties.

Het bureau van KansPlus kan ook benaderd worden door ledengroepen met het verzoek ondersteuning te bieden op het gebied van communicatie.

Resultaat

- PlusPunt met katern ZEG's is vier keer verschenen
- Er wordt minimaal 8 keer per jaar een nieuwsbrief uitgegeven (zowel KansPlus als VraagRaak)
- Per kwartaal een thema nieuwsbrief, over bijvoorbeeld dementie of stand van zaken van projecten
- Bij zeer actueel nieuws wordt een ledenmail verstuurd worden, bijvoorbeeld omtrent corona
- Er kunnen video-bijeenkomsten georganiseerd worden zoals in 2021
- De informatie op de vernieuwde KansPlus website is actueel en volledig
- De VraagRaak website geeft actuele en inhoudelijke informatie over collectieve (mede)zeggenschap
- Het aanbod van brochures en voorlichtingsmateriaal is actueel in de webshop
- Er wordt via verschillende social media informatie gegeven en gereageerd
- Er zijn cursussen en voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd die cliëntenraden en familieverenigingen beter toerusten bij hun werkzaamheden
- Ledengroepen worden op hun verzoek ondersteund met communicatie, zoals actualiseren eigen website, gebruik sociale media en verder wat binnen de mogelijkheden ligt.

6.4 Het Bestuur

Bestuursleden zijn meewerkend in de zin dat ze een deel van de strategische externe contacten voor hun rekening nemen en deelnemen in diverse werkgroepen.

Ook streven bestuursleden ernaar om regelmatig in de regio's acte de présence te geven op ledenbijeenkomsten, desgewenst als inleider bij specifieke thema's.

Resultaat

- Er is een persoonlijke uitwisseling van informatie tussen ledengroep bestuurders en landelijk bestuurders
- Landelijke bestuurders van KansPlus zijn bekend met de ledengroepen in het land.

Slotwoord

Met dit jaarplan spreken we het vertrouwen uit dat we ook in 2022 samen met de inbreng van onze leden, lokale ledengroepen, cliëntenraden, familieverenigingen en samenwerkingspartners kunnen werken aan de uitvoering van dit jaarplan en daarmee aan de missie en visie van KansPlus. Uitvoering van dit jaarplan vraagt extra inzet van bestuur en medewerkers. Door prioriteitsstelling voor de werkzaamheden die verband houden met Perspectief2025 kunnen keuzes gemaakt moeten worden die ten koste gaan van de reguliere werkzaamheden. Daardoor kan het zijn dat niet alle activiteiten en werkzaamheden zoals beschreven in dit jaarplan uitgevoerd worden.

Dit jaarplan is in afstemming met het strategische beleidsplan 2019-2023. De uitvoering van het jaarplan is gedurende het jaar te volgen via de diverse communicatiekanalen van KansPlus.

www.kansplus.nl en www.vraaggraak.nu
[Facebook KansPlus](#)

Twitter: @KansPlusNL en @raak_vraag

LinkedIn: KansPlus pagina en groep

(november 2021)